



Concert zaterdag 3 maart 2012
Hexagon Ensemble met Christine Ewert en
Carol Linssen als vertellers
Open Haven - Zeewolde

Inhoud

- 2 Programma 3 maart 2012
 - 3-4 Over de musici en de vertellers
 - 5-6 Toelichting door Wouter Molendijk
 - 7-12 Eigen toelichting door het Hexagon Ensemble
 - 14 Contactadressen en concertlocaties
- Agenda seizoen 2011/2012



randmeer
concerten

10e Randmeerconcert - seizoen 2011/2012
zaterdag 3 maart 2012 20.00 uur
Open Haven Zeewolde

De Lady Macbeth uit het district van Mtsensk
Hexagon Ensemble met
vertellers Christine Ewert en Carol Linssen

Dmitri Sjostakovitsj
(1906-1975)

Леди Макбет Мценского уезда

De Lady Macbeth uit het district van Mtsensk (1930/32)
bewerkt door Kees Olthuis



Over de musici 1/2

Het **Hexagon Ensemble** is een pianosextet bestaande uit 5 blazers en een pianist. Het ensemble verzorgt sinds 1991 vele succesvolle optredens, onder meer in het Concertgebouw in Amsterdam, Wigmore Hall in Londen, Parijs, Straatsburg, Slovenië en op het Festival van Vlaanderen. Ook maakte het Hexagon Ensemble een tournee naar de Verenigde Staten, waar naast concerten ook masterclasses gegeven werden.

Geen bibliotheek is veilig voor de zes leden van het Hexagon Ensemble. Overal ter wereld zoeken zij naar onbekend of vergeten repertoire. Door deze speurtocht beschikken zij over een unieke catalogus met meer dan 4000 werken: onbekende stukken van bekende componisten, maar ook werken van onbekende componisten. Een programmering met boeiend repertoire, rode draden en pakkende titels: dat is Hexagon ten voeten uit.

De eigenzinnige koers die het Hexagon Ensemble vaart komt tot uitdrukking in de cd-programmering die gevarieerd, verrassend én afgewogen is. Bij het maken van de cd's leggen de musici van Hexagon zich geen enkele beperking op: bekende hoogtepunten uit de muziekliteratuur wisselen zij af met die bijzondere werken die zij in bibliotheken over de hele wereld hebben opgespoord.

Zo groeit er een cd-collectie met een aangename en vaak verrassende mix van bekend en vergeten, klassiek en hedendaags repertoire. Het ensemble heeft inmiddels acht goed ontvangen cd's uitgebracht



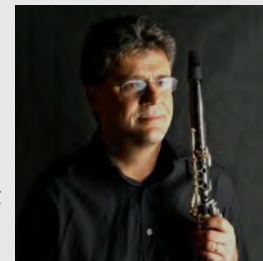
Marieke Stordiau studeerde fagot aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam bij John Mostard en Brian Pollard. Van 1984 tot 2001 was zij als fagottist werkzaam bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Ook vormde zij jarenlang een duo met pianist/componist Marjolein Bakker. Diverse componisten hebben werken aan hen opgedragen.

Sinds 1992 maakt zij deel uit van het Nederlands Blazers Ensemble.

In 2002 richtte Marieke Stordiau de 'Stichting De Luie Vrouw' op. Hiermee initieert zij voorstellingen waarin sprookjes uit steeds verschillende culturen een hoofdrol spelen. In verschillende kamermuziekbezettingen en in samenwerking met de componist en de verteller ontstaan 'vertel'-concerten voor jong en oud.

Sinds 2007 maakt Marieke Stordiau deel uit van het Hexagon Ensemble.

Arno van Houtert studeerde klarinet aan het Brabants Conservatorium te Tilburg. Hij behaalde daar zijn B-diploma bij Huib Steendijk en vervolgde zijn studie aan hetzelfde instituut bij Walter Boeykens. In 1983 behaalde hij het diploma Uitvoerend Musicus cum laude. Sinds 1979 is hij als klarinettist verbonden aan Het Brabants Orkest. Vanaf 1997 vervult hij hier de functie van soloklarinettist. Tevens treedt hij met HBO ook op als solist. Zo verzorgde hij in 1985 de wereldpremière van het Tripelconcert van Henk Badings en was hij te horen in het Sinfonia Concertante van Mozart evenals in diens klarinetconcert. Recentelijk speelde hij de vijf Dance Preludes van Lutoslavsky met orkest en was hij solist in het Duet Concertino voor klarinet en fagot van Richard Strauss. Sinds 1992 is Arno van Houtert als klarinettist verbonden aan het Hexagon Ensemble.



Bram Kreeftmeijer studeerde hobo bij Ernest Rombout aan Het Utrechts Conservatorium, waar hij zijn studie al na drie jaar met onderscheiding afrondde.

Vanaf 1994 is hij werkzaam als solohoboïst bij Het Gelders Orkest. Daarnaast ramplaceert hij bij andere grote Nederlandse orkesten als eerste hoboïst, waaronder het Koninklijk Concertgebouw Orkest, het Rotterdams Philharmonisch Orkest en het Radio Filharmonisch Orkest. Naast zijn orkestrale en docentencarrière richt hij zich steeds meer op de kamermuziek. Hij maakt sinds 2005 deel uit van het Hexagon Ensemble. Ook behoort hij tot de vaste kern van het Combattimento Consort Amsterdam (onder meer tournees naar Japan, Zuid-Amerika, Polen, Italië en Midden-Europa), en treedt hij veelvuldig op met collega's uit Het Gelders Orkest in kleinere bezettingen. Bram Kreeftmeijer doceert aan de Messiaen Academie en elk jaar neemt hij deel aan het Microtonal Festival in New York, waar nieuwe composities ten gehore gebracht worden.

Over de musici 2/2



Wout van den Berg studeerde fluit aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Frans Vester, waar hij een grote liefde voor kamermuziek en oude muziek ontwikkelde. Als fluitist concentreert hij zich volledig op de kamermuziek. Wout van den Berg is fluitist van het Hexagon Ensemble sinds de oprichting in 1991. Met dit ensemble speelde hij op vele podia in binnen- en buitenland. Het Hexagon Ensemble bracht inmiddels acht cd's uit. Ook werkte hij mee aan cd-producties met werken van Henk Badings en Rudolf Escher. Van Escher nam hij de Sonata en de Monologue voor fluit solo op. Samen met cellist Wouter Mijnders en pianist Arie Boers maakt hij eveneens deel uit van het Haydn Trio. Daarnaast vormt Wout van den Berg met Arie Boers een duo. Ook is hij werkzaam als docent fluit. Hij heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar repertoire voor blazers en piano. Inmiddels heeft hij voor het Hexagon Ensemble een database samengesteld met ruim 4000 titels.

Christiaan Boers studeerde hoorn bij Piet Schijf aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Na deelname aan het Europees Jeugd Orkest ontstond de internationale interesse en zo belandde hij na zijn studie in Den Haag in Engeland. Daar studeerde hij bij Julian Baker aan de Royal College of Music te Londen. Hierna is hij ruim drie jaar verbonden geweest aan het Royal Opera House Covent Garden, om vervolgens het freelance-bestaan te verkiezen. Zo speelde hij in alle grote orkesten van Nederland en reisde de wereld rond met 'The Chamber Orchestra of Europe'. In 1988 koos hij voor een vaste baan bij het Radio Filharmonisch Orkest. In 2000 nam hij definitief afscheid van het orkestwezen, wat hem in de gelegenheid stelde zich dan volledig met de kamermuziek bezig te gaan houden. Sinds de oprichting maakt hij deel uit van het Hexagon Ensemble waarmee talloze cd-opnamen gemaakt zijn. Ook speelt hij in het Combattimento Consort Amsterdam, waar hij zich heeft gespecialiseerd in de natuurhoorn. Christiaan Boers wordt regelmatig gevraagd als repetitor bij diverse orkesten. Verder verschijnen er met enige regelmaat arrangementen van zijn hand voor diverse bezettingen.



Frank Peters studeerde bij Jan Wijn aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam. Zijn eindexamen behaalde hij "Met Onderscheiding". Na het winnen van verschillende prijzen op nationale en internationale concoursen, waaronder het Internationale Prokofjev Concours te Sint-Petersburg, concerteerde hij op alle grote podia van Nederland. Daarnaast trad hij op in bijna alle landen van Europa, in Rusland, China, Australië en in de Verenigde Staten.

Pianist Frank Peters is actief in de meest uiteenlopende genres van de pianoliteratuur. Als solist trad hij op met onder andere Het Radio Filharmonisch Orkest, Het Radio Symfonie Orkest, Het Residentie Orkest, Het Gelders Orkest en het Pools Nationaal Radio Orkest in pianoconcerten van Rachmaninov, Prokofjev, Sjostakovitsj, Schnittke, Ravel, Gershwin, Beethoven en Bach. Daarnaast is hij een veelgevraagde partner in kamermuziek. Zo speelde hij met het Quatuor Danel het ongekend gecompliceerde pianokwintet van Sorabji. Deze samenwerking leidde tot een intensieve band met dit vermaarde kwartet en tot vertolkingen van pianokwintetten van Medtner, Respighi, Fauré, Franck, Sjostakovitsj en Schnittke.

In 2003 realiseerde Frank Peters een programma rondom de Canadese componist Vivier in samenwerking met het Zephyr Kwartet. Dit programma is in 2005 op het Holland Festival in reprise gegaan en oogstte in alle grote dagbladen lovende kritieken. Het "Melbourne International Arts Festival" nam het programma in 2006 over. In februari 2004 gaf hij de wereldpremière van Hanna Kulenty's derde pianoconcert op het festival 'Musica Polonica Nova'. Talloze concerten werden in binnen- en buitenland door radio en televisie geregistreerd.

Frank Peters maakt deel uit van het collectief MP21 (Musiciens Professionnels du 21ème Siècle). Een Europese groep muzikanten die jaarlijks een dertigtal kamermuziekconcerten verzorgt in Frankrijk, België, Italië en Nederland.

Frank Peters is als hoofdvakdocent verbonden aan het ArtEZ-Conservatorium in Arnhem en geeft met enige regelmaat workshops en masterclasses in Frankrijk, België en China. Frank maakt sinds 2007 deel uit van het Hexagon Ensemble.

De biografie van de vertellers Christine Ewert en Carol Linssen staan op [bladzijde 11](#).

Toelichting 1/2

Sjostakovitsj (1906-1975) schrijft de opera tussen 1930 en 1932, tussen allerlei beter betalende klussen in, zoals muziek voor film, ballet en toneel. Het is een meesterwerk, met prachtige muziek. Hij is in die periode gelukkig met Nina; zij trouwen in 1932. De opera kan vanuit veel gezichtspunten bekeken worden.

Het eerste gezichtspunt is vanuit het verhaal. Zeer kort samengevat: Katerina is getrouwd met een saaie man (Zinovi), leeft op het platteland bij haar tirannieke schoonvader (Boris). Ze verveelt zich en wordt vernederd. Ze vrijt met Sergej, ze worden betrapt door Boris. Die tuigt Sergej voor haar ogen af. Zij vergiftigt Boris. Daarna wurgt ze haar man, bijgestaan door Sergej, en ze verstoppen zijn lijk in de kelder. Katerina en Sergej trouwen, tijdens de bruiloft wordt het lijk van Zinovi in de kelder ontdekt. Katerina en Sergej worden veroordeeld en lopen in een groep dwangarbeiders naar Siberië. Sergej heeft inmiddels een ander liefje. Hij troggelt de kousen van Katerina af ten gunste van zijn nieuwe lief. Ook zij vernederen haar. Katerina duwt de nieuwe lief in de kolkende rivier en springt er achteraan. Ze verdrinken.

Het tweede gezichtspunt is vanuit de muziek. Prachtige, effectieve, toegankelijke, vaak bijna kamermuzikale en soms lyrische muziek, die bij de heftige scènes uiteraard heftig is. Vooral in de houtblazers wordt (de ontwikkeling in) het gevoelsleven van Katerina geschetst.

De derde gezichtspunt is literair / historisch. Wikipedia vat mooi samen: "Macbeth is Shakespeares kortste en bloederigste tragedie. Hij vertelt hierin het verhaal van de moedige Schotse generaal Macbeth die verteerd door ambitieuze gedachten en aangezet door zijn vrouw, de Schotse koning Duncan doodt en bezit neemt bezit van diens troon. Hij wordt een tirannieke heerser, overmand door angst en schuldgevoel en moet nog meer doden om zichzelf te beschermen tegen ontmaskering. Het bloedbad leidt Macbeth en zijn meedogenloze vrouw naar krankzinnigheid en dood." Verdi schrijft de opera Macbeth gebaseerd op dit toneelstuk.

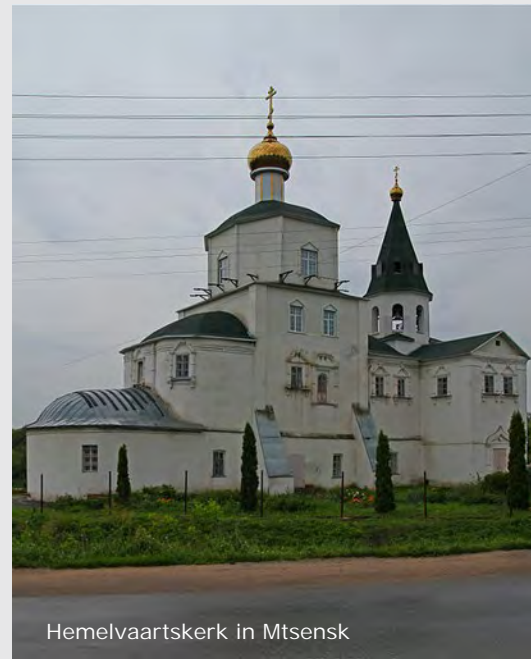
Ljeskov schrijft in 1865 het verhaal "Lady Macbeth uit het district Mtsensk". Katerina (Lady Macbeth) is even meedogenloos als het echtpaar Macbeth van Shakespeare. Sjostakovitsj bewerkt het verhaal van Ljeskov, waarbij hij het gedrag van Katerina beter invoelbaar maakt (o.a. door provocaties en een andere door haar gepleegde moord weg te laten). Hij maakt de mannenrollen kwaadaardiger of sulliger.

Het vierde gezichtspunt is vanuit het feminisme (en ook vanuit de erotiek, lust en vrouwelijke seksualiteit). De opera gaat over een sterke vrouw die de tirannieke mannen in haar omgeving weerstaat.

Dat past in het rijtje opera's als Carmen, Salomé, Tosca, Manon Lescaut en vele andere. Sjostakovitsj wil vooral bereiken dat de toehoorders Katerina als een positieve persoonlijkheid zien.

Daarnaast is opvallend dat lust (plezier in sex) expliciet aanwijsbaar is, Sjostakovitsj gaat daarin verder dan enige componist voor hem.

Het vijfde en ingewikkeldste gezichtspunt is vanuit de politieke en maatschappelijke context waarin de opera tot stand komt en waarin Sjostakovitsj heeft moeten leven. De Russische revolutie van 1917 heeft het Rusland 'bevrijd' van de overheersing door tsaren en adel. Dat gaf aanvankelijk veel ruimte voor



Hemelvaartskerk in Mtsensk

experimenteren, zeker ook in de kunsten en in de liefde. Maar nadat Stalin zijn politieke opposenten had opgeruimd, begon hij aan de rest van de Russische bevolking die mogelijk tegen de heerschappij van de 'arbeiders / kameraden / proletariërs' zou kunnen zijn, dus met name aan het onderdrukken en vermoorden van intellectuelen, kunstenaars en boeren. (Men schat dat Stalin verantwoordelijk kan worden gesteld voor de dood van ongeveer 50 miljoen mensen. De Stalinlaan in Amsterdam wordt in de vijftiger jaren veranderd in Vrijheidslaan.) *

Aan het begin van de jaren '30 wordt het eerste vijfjarenplan uitgevoerd. Onderdeel daarvan is o.a. de collectivisatie van de landbouw: het onderbrengen van het land van individuele boeren in grote, haast industriële collectieve ondernemingen.

De boeren die zich daartegen verzetten, werden 'koelak' genoemd en vermoord. Sjostakovitsj was de grootste componist in de Sovjet-Unie van na de revolutie. (Strawinski en Prokofjef waren al voor de revolutie actief en woonden in het buitenland.)

De opera had heel veel succes: twee jaar lang uitverkochte zalen met bijna 200 opvoeringen in Petersburg en Moskou. In 1936 gingen er in Moskou drie verschillende ensceneringen van deze opera. Ook in andere landen werd de opera met succes opgevoerd. In 1936 grijpt Stalin persoonlijk in. Hij bezoekt een voorstelling.

* Dat gebeurde na de inval in Hongarije in 1956.

Toelichting 2/2

Sjostakovitsj wordt getipt dat Stalin zal komen en is ook bij die voorstelling, mogelijk in de hoop dat hij door Stalin gecompimenteerd zal worden. Maar Stalin stapt voor het einde op. Twee dagen later verschijnt in de Pravda een redactioneel stuk, getiteld "Chaos in plaats van muziek". De componist wordt 'burgerlijk



Verschenen in 2005 bij de Arbeiderspers.

formalisme' verweten (dat is een heel zware beschuldiging). Onduidelijk blijft of dit louter de te moderne muziek betreft of ook elementen in het libretto. Wat later wordt Sjostakovitsj gekwalificeerd als 'vijand van het volk'. Vanaf dat moment slaapt hij altijd met een ingepakt koffertje naast zijn bed, want de kans dat 's nachts een zwarte auto langs zou komen en dat zijn vrouw hem nooit terug zou zien, iets wat een aantal vrienden van hem was overkomen, die kans was zeer reëel.

Sjostakovitsj trekt zijn vierde symfonie terug. En bij het publiceren van zijn geweldige vijfde symfonie schrijft S. als toelichting: "het antwoord van een Sovjetkunstenaar op terechte kritiek".

Hij zou geen opera meer schrijven, want dat was veel te gevaarlijk. Zijn in de Sovjet-Unie onmogelijke voorkeur voor rechtvaardigheid, liefde en mededogen kon hij alleen nog maar in abstracte muziek kwijt en heel veel later in liederen. In het westen, en zeker ook in ons land, was Sjostakovitsj een verdachte componist, iemand die politiek 'fout' was, die heulde met het Sovjet

regiem. Men was niet in staat om het sarcastische / zwartgallige en depressieve in zijn muziek te horen: hij had immers ook allerlei populaire deuntjes geschreven om de autoriteiten te behagen. Zijn werken werden ook in Nederland slechts mondjesmaat uitgevoerd. Daarin is pas verandering gekomen na zijn dood, en met name na het verschijnen in 1979 van zijn memoires, opgetekend door Volkov en de Sovjet-Unie uitgesmokkeld.

Als dit aspect van de muziekgeschiedenis u interesseert, dan raad ik u het lezen van deze memoires zeer aan. (Ik zelf heb er wel een tijdje slecht van geslapen ...) In de memoires komt naar voren hoe Sjostakovits voortdurend heeft moeten balanceren om zijn leven te redden.

Eén voorbeeld: Sjostakovits schrijft als toelichting bij deze opera: "In Lady Macbeth wilde ik de realiteit ontmaskeren en een gevoel van haat opwekken ten aanzien van een Russisch koopmanshuishouden. (...) Door Sergej's knappe uiterlijk schijnt de koelak door. Boris is een krachtige oude man, een baas en een koelak. (...) Zinovi aan de andere kant is een stakker, zo ongeveer als een kikker die denkt dat ie zich heeft opgeblazen tot de afmetingen van een os."

De opera heeft drie ensceneringen gehad in Nederland die ik alle heb bijgewoond: in 1977 in de door Sjostakovitsj gekuiste versie die hij Katerina Izmailova had genoemd. In 1979 vond de cellist en dirigent Mstislav Rostropvitsj de oorspronkelijke partituur terug. Die is door De Nederlandse Opera uitgevoerd in 1994 en in 2006.

Ik ben de spelers en het Hexagon-ensemble dankbaar dat ze deze prachtige opera voor ons toegankelijk maken.

Wouter Molendijk, 25 februari 2012



Toneelgroep De Appel speelde 'De Lady Macbeth uit het district Mtsensk' in het seizoen 1998/99 onder regie van Carol Linssen

De Lady MacBeth uit het district van Mtsensk

Na twee succesvolle seizoenen waarin het Hexagon Ensemble samen met Carol Linssen het programma *Entretiens avec Francis Poulenc* speelde, biedt het Hexagon Ensemble, samen met de acteurs Carol Linssen en Christine Ewert voor het seizoen 2010-2011 het multidisciplinaire programma *De Lady Macbeth uit het district van Mtsensk* aan.

Uitgangspunt voor dit nieuwe Hexagon-project is Ljeskov's novelle *De Lady Macbeth uit het district van Mtsensk* in de vertaling van Aleida Schot en de toneelbewerking van Carol Linssen en Christine Ewert. De leden van het Hexagon Ensemble spelen muziek uit de gelijknamige opera van Dimitri Sjostakovitsj in een bewerking van Kees Olthuis. In deze voorstelling vormen tekst en muziek een onlosmakelijk geheel. Kortom, een indrukwekkende voorstelling die u niet mag missen!

De opera *De Lady Macbeth uit het district van Mtsensk* wordt alom beschouwd als een meesterwerk van Dmitri Sjostakovitsj en heeft de gemoederen altijd beziggehouden. Na het artikel *Chaos in plaats van muziek*, dat verscheen na aanvankelijk positieve recensies op de opera, bleef Sjostakovitsj de rest van zijn leven de muis in de klauwen van de kat. Beweerd wordt dat Josef Stalin hoogstpersoonlijk opdracht gegeven dit artikel te schrijven. Ook Ljeskov, de schrijver van de novelle *De Lady Macbeth uit het district van Mtsensk*, heeft een controversiële carrière gehad. Bij het publiek was hij altijd geliefd, bij de critici en machthebbers een wat moeilijk te duiden persoon die veel kritiek op de revolutionairen had maar ook, net als zijn leermeester Tolstoj, op de orthodoxe kerk. Zijn novelle *Lady Macbeth* is een fascinerend, Shakespeariaans liefdesverhaal. 'Soms treft men in onze streek types aan die men zich nooit zonder innerlijke beweging kan herinneren', begint Ljeskov zijn vertelling.



Carol Linssen en Christine Ewert over de samenwerking met het Hexagon Ensemble

Het verlangen naar een nieuwe samenwerking met het Hexagon Ensemble is een logisch gevolg van onze succesvolle samenwerking in het programma *Entretiens avec Francis Poulenc*, een productie rondom Francis Poulenc en zijn tijdgenoten en geestverwanten. Wanneer je ruim dertig concerten kunt geven en ondertussen ook nog kunt blijven schaven en verbeteren, muziek kunt toevoegen of weglaten, teksten kunt vervangen, wanneer je als ensemble zo betrokken kunt zijn bij het materiaal en interpretatie, dan vraagt zo'n samenwerking gewoon om een vervolg.

Ook zijn wij er zeker van dat de complexe muziek van Sjostakovitsj, uitgevoerd door dit magnifieke ensemble, in relatie tot Ljeskov's novelle zal bijdragen aan een indringende intimiteit en intensiteit.

Optreden met het Hexagon Ensemble is een uitdaging en staat garant voor ontdekkingen, risico's nemen en grenzen verleggen. Wij kijken uit naar deze nieuwe productie, naar het onbekende en naar de alle problemen die om een oplossing zullen vragen.



Zonder ons vertrouwen in de kracht van dit ensemble zouden wij deze uitdaging niet aandurven. Het is bijzonder wanneer acteurs en musici elkaar in artistieke zin ontmoeten en samenwerken. Dat kan alleen als er vanuit beide disciplines een bijzondere belangstelling bestaat voor elkaars kunst. En als deze situatie zich voordoet dient deze omarmd en gekoesterd te worden.

Carol Linssen en Christine Ewert over *De Lady Macbeth uit het district Mtsensk*

Waarom de novelle De Lady Macbeth in de concertzaal

'In 1963 kregen wij de novelle *De Lady Macbeth* uit handen van de vertaalster Aleida Schot. Wat een bloedstollend en aangrijpend verhaal. Vele jaren later -in 1998- voelden wij ons sterk genoeg om een toneeladaptatie te realiseren met acteurs van toneelgroep De Appel en improviserende musici. Wij situeerden onze *Lady Macbeth* op de bodem van de 'doodsrivier' en vroegen ons af hoe muziek daar zou klinken. Hoe zouden de schimmen bewegen en spreken? Hoe zou de taal klinken? Hoe zou de hellebodem er uitzien? Vragen die kunstenaars zich altijd moeten stellen.'

'In de nieuwe versie van de *Lady Macbeth*, die wij samen met het Hexagon Ensemble in het seizoen 2010-2011 gaan spelen, vormen de door ons voor het theater bewerkte novelle van Ljeskov en de bedriegelijke, sarcastische en circusachtige muziek van Shostakovitsj de basis. Een garantie voor een voorstelling waarin het hart van de toeschouwer zeker zal worden bereikt.'

'Verhalen zijn geschreven om verteld te worden. Iedere generatie wil die verhalen over leven en dood horen. Men wil weten over de vrek en de hypocriet. Over de schoonheid en het beest. Over de leugen en de tirannie. Verhalen brengen bij de toehoorder ontwikkeling op gang. Verhalen roepen vragen op, vragen die naar zelfkennis verwijzen. Een verhaal is als een kostbare steen. Een verhaal is iemands geestelijke bagage. Zonder verhalen besta je niet. Een leven zonder de muzikale vertelling is geen leven maar schrale armoe.'

Korte beschrijving van de inhoud door Carol Linssen

Een mooie jonge vrouw gaat baden in de rivier.
Een kind nog, zon en water spelen met haar lichaam.

Uit de hazelaarstruiken staren ogen
bekogelen stoere jongenshanden
de natte schoonheid met kiezels en notendoppen.

Uit haar onderhemd drijfnat golft katoen
om haar heen als een tweede huid,
druipen dikke druppels en vormen kristalkringen in de
rivierspiegel.

In haar ogen glanst een toekomst
zij droomt zich een leven
vrij van zorgen en vol geluk.

Wanneer zij nat en blozend de weg terug gaat naar een steens
huis aarzelt de zon onder te gaan en gonzen de jongens in de
hazelaars als een kerkkoor op Pasen.

Het arme kind wordt door haar onfortuinlijke familie
uitgehuwelijkt en verkocht aan een rijke koopman.

Terwijl haar familie een zorgeloze oude dag tegemoet gaat
begraaft men de jonge bruid in een koopmanshuis
om er zonen te baren en zo het kapitaal
te waarborgen.

Nu zit de levenslustige schoonheid
opgesloten in de doodsaai gevangenis van 't koopmanshuis met
aan haar zijde een rijke dorre man en een knorrige schoonvader
-zo geil als kalfstong in boter op zondag- en moet zonen baren in
het steriele nest van geldwolven.

Door een wurgende verveling verlamd
kwijnt de levenskrachtige vogel weg
tot een sombere schim tussen muren en waakhonden.



Een natuurramp brengt chaos in de versteende situatie en uitzicht in de verstikkende regelmaat van bed-thee-gebed en dovende illusies.

De dijk breekt door en zet de akkers onder water.

Man en schoonvader ijlen naar de plaats van de ramp.
Voor de mooie vogel staat de kooi nu wijd open en 't lot voltrekt zich.

Buiten in de hof zingen de vogels en lachen de knechten om dubbelzinnigheden.
De deur naar vrijheid, toekomst en liefde staat open.

Onder de appelbloesems danst de schone Katerina met de rokkenjager en duivel Sergej en een brandende liefde gloeit op hun gezichten.

In een bliksemend ogenblik is alles zonneklaar: zij zijn voor elkaar bestemd.

In die brandende roes van hete liefde vragen zij zich af hoe ze deze hartstocht
dit geluk
dit samen zijn
deze vrijheid
die rijkdom
dat geld
dat dagende toekomstbeeld
voor eeuwig en altijd tot hun eigendom kunnen maken.

Die droom
dat ideaal
dat verlangen naar een leven zonder slavernij en armoede
beheerst zo sterk hun denken dat zij nu rijp zijn iedere hindernis die dit geluksbeeld voor de voeten komt uit de weg te ruimen.

Met vuile bebloede handen en een merkteken in 't voorhoofd
gebrand worden de twee gelieven en moordenaars op transport
gezet naar Siberië
De weg naar hun verbanningsoord

is lang en moordend zwaar.
Dode voeten ploegen door kille modder
ketens schuren in open wonden.

De mooie schoft Sergej ontpopt zich als een onmens, de wolf in schaapskleding komt nu tot volle bloei.
Uit het ideaalbeeld stapt de verborgen gewetenloze smeerlap naar buiten.

De ene vrouw na de andere trekt hij aan zich en gebruikt ze als slijpsteen voor zijn lust om ze daarna verre van zich te werpen als waren deze vrouwen waardeloze afgedankte jassen.

Bedrogen, belazerd, beledigd en geestelijk gebroken ziet de jonge misdadige vrouw haar ideaal, haar idool,
veranderen in de duivel die hij altijd al was.

En terwijl alle hoop, liefde en geloof in een betere toekomst haar verlaten heeft
verstart zij in een verwoestende, ongeneeslijke waanzin die ijzig kil haar hart verandert in een koude steen.

In de zwarte hel van kolkende golven
op de zwalkende veerpont naar een uitzichtloos leven -de ziekteverwekkende barakken van Siberië- ziet zij in het zwavelschuim van hoogopspattende golven de spookgestalten van de vermoorde zielen en op haar eigen handen spatten van hun bloed.

In een moment van zinsverbijstering
springt Katerina als een snoek overboord, één van haar rivales aan haar haren meesleurend naar een graf in de zwartblauwe modder van de rivierbodem.

Tussen bekende en onbekende zielen
van de verdrinkenen die daar in 't kille slijm hun tijd slijten,
gepijngd door hun fraaie levensgeschiedenis.



Carol Linssen - acteur

Carol Linssen deed cum laude eindexamen aan de Amsterdamse toneelschool en werd gelauwerd met de Top Naeff-prijs in 1962. In het daarop volgende jaar won hij de eerste prijs bij het I.C.C. concours en AVRO's kunstconcours voor jonge acteurs. In 1977 ontving hij voor zijn rol in Dostojevski's *Witte Nachten* de Louis d'Or. In 1970 richtte Carol Linssen samen met Christine Ewert en Erik Vos toneelgroep De Appel op. In een carrière van veertig jaar speelde hij in werken van vele klassieke en hedendaagse toneelschrijvers. Daarnaast is hij

actief als regisseur en docent drama. Ook schrijft en ontwerpt hij theaterstukken met een onderzoekend en experimenteel karakter.

Carol Linssen zocht in zijn loopbaan vaak naar de verbinding tussen theater en muziek. Zo ontwierp hij enkele malen vormen van muziektheater, ondermeer *Venus en Adonis* van Shakespeare met muziek van Theo Loevendie, *Lady Macbeth van Mtsensk* met improviserende musici en *Rode Bloem* van Garshin. Ook was hij verteller in werken van o.a. Stravinsky, Mozart, Brecht/Eisler en Kodály, en werkte hij verscheidene malen samen met het Residentie Orkest. Carol Linssen speelde samen met Lou Landré een glansrol in Pinter's *No Mans Land*.

Christine Ewert - acteur

Christine deed in 1964 eind-examen aan de Toneelschool Amsterdam. Vanaf 1964 speelde zij bij verschillende Nederlandse theatergezelschappen in modern en klassiek repertoire.

In 1970 werd zij onderscheiden met de Theo d'Or voor de beste actrice in de rol van Grusche in de *Kaukasische Krijtkring* van Bertolt Brecht. In 1977 ontving zij wederom de Theo d'Or voor haar rol in *Witte Nachten* van Fjodor Dostojevski. Zij speelde bij

het Publiekstheater Amsterdam, Toneelgroep Globe, Toneelgroep Theater en het Nationale Toneel. In 1972 was zij medeoprichter van Toneelgroep De Appel in Den Haag, samen met Erik Vos en Carol Linssen. Zij speelde in de volgende muziektheaterproducties: *Venus en Adonis* van Shakespeare met muziek van Theo Loevendie; *Het oordeel van Paris* van Lodewijk de Boer met o.a. liederen van Schumann; *Der Schauspieldirektor* van Mozart bij het Residentieorkest o.l.v. Jaap van Zweden; *Háry János Suite* van Kodály als verteller bij het Residentieorkest o.l.v. Hans

Leenders en *De Lady Macbeth van Mtsensk* met geïmproviseerde muziek in de regie van Carol Linssen.

Christine voerde de regie in de volgende theaterproducties: *Twee Nohspelen* van Yeats met o.a. de bas Guus Hoekman; *De ingebeelde Zieke* van Molière; *Adam in Ballingschap* van Vondel; *De Kaukasische Krijtkring* van Brecht en *Macbeth*, *Winteravondsprookje*, *Julius Caesar* en *Troilus en Cressida* van Shakespeare.

Zij werkte o.a. met de volgende regisseurs: Erik Vos, Hans Croiset, Ton Lutz, Johan Doesburg, Elise Hoomans, Lodewijk de Boer, Carol Linssen en Leonard Franck.

Vanaf 1971 is Christine verbonden als speldocente aan de Arnhemse Toneelschool, waar zij beweging, zang en spel in haar projecten samenbrengt.





Kees Olthuis

Kees Olthuis was als fagottist van 1970 tot 2006 verbonden aan het Koninklijk Concertgebouworkest. Als componist heeft hij een grote verscheidenheid aan composities op zijn naam staan. Naast werken voor verschillende kamermuziekensembles schreef hij meerdere stukken voor het theater, zoals de opera's *François Guyon*, *De Gans* en *De naam van de Maan* in opdracht van het Muziektheater in Amsterdam. Op persoonlijk verzoek van Bernard Haitink componeerde Kees Olthuis het symfonisch gedicht de *Theseusfantasie*. Deze compositie werd, evenals zijn

Jour de fête verschillende malen uitgevoerd door het Koninklijk Concertgebouworkest olv. Bernard Haitink.

Voor het Residentieorkest o.l.v. Jaap van Zweden componeerde hij voor de Japanse tournee het *Capriccio* en in juni 2004 dirigeerde Barry Wordsworth zijn in opdracht van het Koninklijk Concertgebouworkest gecomponeerde *Scherzo*.

In maart 2009 speelde Het Gelders Orkest zijn nieuwste compositie *Jizô* tijdens hun Japanse tournee. Ook in maart 2009 speelde het Trio Suleika het aan hen opgedragen trio voor piano, viool en cello *Voyage à l'horizon.....Seul.....*, in de serie *Internationale Pianotrio's* van het Concertgebouw in Amsterdam.

Meer informatie

Voor meer informatie over het Hexagon ensemble en over de programma's en concerten, kunt u kijken op de website: www.hexagon-ensemble.com

U kunt ook contact opnemen met Wout van den Berg:

Wout van den Berg
Rijnhof 12
6715 LS Ede
tel 0318-590331
of 06-55164084
email: info@hexagon-ensemble.com

NEDERLANDS FONDS VOOR
PODIUMKUNSTEN

Deze productie werd mede gerealiseerd door financiële steun van het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten

Onze contactpersonen geven u graag informatie:

voor Nunspeet
dhr. W.J. Bömer

E-mail: nunspeet@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 252968

voor Harderwijk
dhr. W. Molendijk

E-mail: harderwijk@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 421704

voor Ermelo
mevr. H. van Manen-Aartsen

E-mail: ermelo@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 563634

voor Putten
dhr. L. van Wijk

E-mail: putten@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353842

voor Zeewolde
dhr. H. W. de Wit

E-mail: zeewolde@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 036 5223272

secretariaat
dhr. R.G. Lemmens

E-mail: secretaris@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 415593
Guido Gezellelaan 36, 3842 XM Harderwijk

financiën
dhr. H. Berkouwer

E-mail: penningmeester@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0577 411242
Hertlaan 3, 8076 PG Vierhouten

concertcoördinator:
dhr. R.A. Norg

E-mail: coordinator@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 551703
Margrietlaan 9, 3851 RS Ermelo

publiciteit/perscontacten:
dhr. M. de Lussanet

E-mail: publiciteit@randmeerconcerten.nl

websitebeheer en
Randmeerconcertbrieven:
dhr. A.P. Kuiper

E-mail: media@randmeerconcerten.nl

website Randmeerconcerten www.randmeerconcerten.nl

aanvraag programmaboekje, zie secretariaat of vul het formulier op de website in.

reservering concerten door abonenthouders, zie website

Adressen van de concertlocaties:

Lukaskerk
Van Asch van Wijklaan 69
3853 KV Ermelo



Oude Kerk
Kerkbrink 1
3851 MB Ermelo



Catharinakapel
Klooster 1
3841 EN Harderwijk



Sandton Landgoedhotel Vennendal
Vennenpad 5
8072 PX Nunspeet

Hotel NH Sparrenhorst
Eperweg 46
8072 DB Nunspeet



Kasteel De Vanenburg
Vanenburgerallee 13
3882 RH Putten



Open Haven
Kerkplein 8
3891 ED Zeewolde



Programma 2011-2012

- 1 zaterdag 17 september 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Ruysdaal Kwartet met Jeroen den Herder (cello), Gijs Kramers (altviool), Emi Oho Resnick en Joris van Rijn (viool)
- 2 zondag 2 oktober 11 en 14 uur Harderwijk Catharinakapel
YooSeon Lee en Niek van Oosterom (pianoduet)
- 3 zaterdag 22 oktober 20 uur Ermelo Lukaskerk
La Rondine (blaaskwintet & piano) met Mariken Zandvliet (piano), Arco van Zon (hobo), Jeannet Landré (fluit), Sergei Dovgaliouk (hoorn), Nancy Braithwaite (klarinet), Jonathan Reeder (fagot)
- 4 zaterdag 12 november 20 uur Zeewolde Open Haven
Apollo Ensemble grote bezetting met 14 musici en Thomas Oltheten (fagot) *'Viel Spaß mit Mozart & Haydn'*
- 5 Zondag 27 november 14 uur Nunspeet Hotel Vennendal
Pieter Jan Belder (klavecimbel) met o.a. *'Goldbergvariaties'* van J.S. Bach
- 6 Zondag 8 januari 14 uur Nunspeet Hotel NH Sparrenhorst
The Hague String Variations met o.a. Loortje van den Brink en Max Haft (viool), Hannah Shaw en Veronika Lénártová (altviool), Clotilde Lacroix en Adrien Chosson (cello)
- 7 Zaterdag 21 januari 20 uur Ermelo Lukaskerk
Amsterdam Ensemble met Eildert Beeftink (piano), Julia Tom (cello), Michael Hesselink (klarinet), Rosanne Philippens (viool)
- 8 zondag 5 februari 14 uur Nunspeet Hotel Vennendal
Felicia van den End (fluit) en Gwyneth Wentink (harp)
- 9 Zondag 19 februari 11 en 14 uur Harderwijk Catharinakapel
Folke Nauta (piano) en Eva Stegeman (viool) met Huib Ramaer als verteller
- 10 zaterdag 3 maart 20 uur Zeewolde Open Haven
Hexagon Ensemble met Wout van den Berg (fluit), Bram Kreeftmeijer (hobo), Arno van Houtert (klarinet), Christiaan Boers (hoorn), Marieke Stordiau (fagot), Frank Peters (piano), Christine Ewert en Carol Linssen (acteurs) *'De lady Macbeth van Mtsensk'* van D. Sjostakovitsj
- 11 zaterdag 17 maart 20 uur Ermelo Oude Kerk
Rubens Kwartet met Sarah Kapustin en Tali Goldberg (viool), Roeland Jagers (altviool), Joachim Eijlander (cello)
- 12 zaterdag 31 maart 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Willem Brons (piano)

Randmeerconcerten

klinken

als kamermuziek in uw oren!

